

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **I. Ch.**, zastoupený Mgr. Davidem Netušilem, advokátem, se sídlem Praha 1, Politických vězňů 911/8, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, o přezkoumání rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 8. 9. 2014, č. j. CPR-8399-7/ČJ-2014-930310-V234, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2014, č. j. 2 A 46/2014 – 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „*správní orgán I. stupně*“), rozhodl dne 12. 5. 2014 pod č. j. KRPA-415086-42/ČJ-2013-000022, o správním vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky (neoprávněný pobyt cizince na území bez víza). Správní orgán I. stupně rozhodnutím stanovil dobu šesti měsíců, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie; stěžovateli byla podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území České republiky v délce 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí. Správní orgán I. stupně podle § 120a zákona

o pobytu cizinců rozhodl, že na stěžovatele se nevztahují důvody znemožňující mu vycestování.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 9. 2014, č. j. CPR-8399-7/ČJ-2014-930310-V234, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaný měl za prokázané, že stěžovatel na území České republiky bez víza neoprávněně pobýval v době od 6. 7. 2013 do 30. 10. 2013, tím naplnil podmínky vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. a zároveň porušil i svou právní povinnost pobývat na území s platným vízem dle § 103 odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Ministr vnitra k odvolání stěžovatele vydal dne 4. 8. 2014 závazné stanovisko č. j. MV-69060-2/OAM-2014, podle něhož je vycestování účastníka řízení možné a potvrdil tím předchozí závazné stanovisko ministerstva vnitra z 2. 12. 2013, Ev. č. ZS22435.

Městský soud v Praze (dále jen „*městský soud*“) rozsudkem ze dne 13. 11. 2014, č. j. 2 A 46/2014 – 22 stěžovatelovu žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl; při posouzení věci se zcela ztotožnil se skutkovými zjištěními a právními závěry správních orgánů.

II. Kasační stížnost

Žalobce (dále též jen „*stěžovatel*“) podal proti rozsudku Městského soudu v Praze kasační stížnost. V ní namítl porušení práva na spravedlivý proces, zejména ve smyslu článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s článkem 1 odst. 2 Ústavy České republiky a dále dle článku 6 odst. 1, věta první Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článku 14 odst. 1 věty druhé Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech.

Stěžovatel uvedl, že ani v žalobě ani ve správním řízení netvrdil, že mu měl být prokázán nějaký úmysl; není mu proto jasné, k čemu v tomto smyslu směřují úvahy městského soudu. Stěžovatel se neztotožnil ani s vhodností výkladu městského soudu o povaze řízení o správním vyhoštění; stěžovatel uvedl, že takto žalobní námitky neformuloval. Za nesrozumitelné považuje stěžovatel konstatování městského soudu o tom, že s ním nebylo vedeno správní řízení ve věci spáchání přestupku podle § 157 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel uvedl, že toto zákonné ustanovení bylo účinné pouze do 31. 12. 2010 a ani nesouviselo s projednávanou věcí.

Podle stěžovatele městský soud restriktivně interpretoval ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, které má jinak dopadat na účastníky veškerých řízení upravených zákonem o pobytu cizinců; tento výklad ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je podle stěžovatele např. v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu z 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013 - 29.

Stěžovatel dále nesouhlasí s právním posouzením povahy protokolu o vyjádření účastníka řízení z 30. 10. 2013. Podle stěžovatele bylo toto vyjádření ve skutečnosti výsledkem, obdobně jako tomu je v řízení o přestupku, v řízení o správním deliktu nebo v trestním řízení. Stěžovatel uvedl, že mu nebyl dán prostor k vyjádření, ale byly mu kladeny výslechové otázky. Podle stěžovatele připouští právní úprava správního řízení dvě

pokračování

varianty. Tou první je možnost vyjádřit se k věci podle § 36 odst. 2 správního řádu, aniž by byl účastník řízení přerušován otázkami správního orgánu. Druhým případem je výslech účastníka správního řízení podle § 51 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel je názoru, že výslechu účastníka má předcházet poučení o právu odmítnout výpověď ve smyslu článku 37 odst. 1 a článku 40 odst. 4 Listiny základních práv a svobod ve spojení článkem 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, přivedl-li by tím účastník řízení sobě nebo osobě blízké nebezpečí trestního stíhání nebo postihu pro přestupek. Podle stěžovatele žalovaný v řízení takto nepostupoval, pořídil nezákonný a nepoužitelný důkaz, a pokud o něj opřel odůvodnění svého rozhodnutí, nemá rozhodování oporu v provedeném dokazování, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a zasahuje do stěžovatelova práva na spravedlivý proces.

Stěžovatel uvedl, že závazné stanovisko ministerstva vnitra z 2. 12. 2013 bylo ke dni rozhodnutí neaktuální a neodráželo bezpečnostní situaci v domovském státě. Stěžovatel se domnívá, že toto závazné stanovisko nemělo být potvrzeno, ale bylo nutné jej změnit. Stěžovatel dále žalovanému vytkl, že přes jeho námitky, kterými poukázal na změnu v bezpečnostní a lidsko-právní situaci na Ukrajině, ministr vnitra nesprávně dne 4. 8. 2014 potvrdil závazné stanovisko ministerstva vnitra z 2. 12. 2013. Stanovisko ministra vnitra se podle stěžovatele prakticky nezabývá důvody znemožňujícími vycestování zpět do domovského státu, nýbrž hodnotí sociální a rodinnou situaci stěžovatele, což mu nepřísluší. Podle stěžovatele byly závaznými stanovisky nesprávně posouzeny možnosti jeho vycestování, skutková podstata v závazných stanoviscích nemá oporu, závazná stanoviska jsou zcela nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, a to způsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatel z judikatury Nejvyššího správního soudu dále dovozuje právní názor, že pokud řízení o vyhoštění přesáhne délku 3 měsíců, musí být vždy vyžádáno nové závazné stanovisko nebo má být potvrzeno stávající závazné stanovisko (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 11. 11. 2014, č. j. 6 Azs 225/2014 - 34).

Stěžovatel závěrem namítl, že pokud městský soud a žalovaný zastávají názor, podle něhož závazné stanovisko nemohou přezkoumávat, jde o nepřípustnou formalistickou aplikaci norem jednoduchého práva, které je v extrémním rozporu se základními principy právního státu a spravedlnosti. Stěžovatel odkázal na judikaturu Ústavního soudu a uvedl, že žádný orgán veřejné moci není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním řádu; povinnost orgánů veřejné moci nalézat právo neznamená pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad.

Žalovaný setrval na svém názoru a plně se ztotožnil s rozsudkem Městského soudu v Praze.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Stěžovatel uplatnil důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Výtky vůči protokolu o vyjádření z 30. 10. 2013 stěžovatel podřadil ke kasačním důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., podle obsahu se však jedná o námitky podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. – nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení. Námitky vůči věcnému posouzení a správnosti závazných stanovisek o možnosti vycestování stěžovatel podřadil ke kasačním důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., podle obsahu se však jedná o námitky podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. – vady řízení při zjišťování skutkové podstaty před správním orgánem. Nejvyšší správní soud sám ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. podřadil výtky, kterými stěžovatel namítá nesrozumitelnost některých částí rozsudku městského soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozsudek městského rovněž rozsahu, v jakém je povinen napadené rozhodnutí přezkoumat *ex officio* (srov. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Podle názoru Nejvyššího správního soudu je rozsudek je jako celek srozumitelný, je z něj patrné, jak městský soud o věcných otázkách uvažil, odůvodnění je v souladu s výrokovou částí rozsudku.

Nejvyšší správní soud ze spisu městského soudu dále zjistil, že stěžovatel v žalobě i ve vyjádření k replice žalovaného výslovně poukázal na povahu řízení o správním vyhoštění, učinil tak s nepřesným právním názorem, že se „*de facto*“ jedná o řízení správně-trestního charakteru (srov. článek I. bod 2, 4 žaloby a článek II. bod 6. vyjádření z 6. 10. 2014 k replice žalovaného).

Městský soud se proto případně touto otázkou zabýval a zcela správně poukázal na závěry judikatury Nejvyššího správního soudu, které vyplývají zejména z rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004 - 54. Podle Nejvyššího správního soudu tedy platí, že správní vyhoštění je svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy, ale toliko správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval bez právního důvodu. Uvedený zákaz pobytu není sankcí, resp. trestem uloženým v trestní řízení, ale správním opatřením omezujícím cizince ve svobodě jeho pohybu. Městský soud sice poněkud zavádějícím způsobem též uvedl, že se ve věci nejedná o řízení o přestupku podle § 157 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, z toho však Nejvyššímu správnímu soudu vyplynul zřejmý jeho záměr toliko příkladmo poukázat na rozdíl v právní povaze řízení o správním vyhoštění a správně-trestního řízení. Podle Nejvyššího správního soudu je patrné, že městský soud právě pro demonstraci uváděného rozdílu připomněl, že otázka zavinění stěžovatele není v řízení o správním vyhoštění relevantní.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud se správně vypořádal s žalobní argumentací stěžovatele a jeho úvahy jsou naprosto srozumitelné. Nejvyšší správní soud proto neshledal namítanou vadu nepřezkoumatelnosti rozsudku, kasační stížnost není z hlediska vad podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. důvodná.

Stěžovatel dále nesouhlasí s posouzením překážek vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

pokračování

Ministerstvo vnitra v závazném stanovisku z 2. 12. 2013, E. č. ZS22435 posoudilo možnosti vycestování na základě dosavadních zjištění o stěžovatelově situaci. Základem pro toto zjištění byl stěžovatelův výslech z 30. 10. 2013, stěžovatel později sám žádné další relevantní skutečnosti neuvedl. Ex officio se poté ministerstvo vnitra zabývalo dalšími možnými okolnostmi, které mohly mít vliv na vycestování stěžovatele, nedospělo přitom k závěru, že stěžovateli hrozí uložení či vykonání trestu smrti, hrozba mučení, nelidského či ponižujícího zacházení. Ministerstvo vnitra dále shledalo, že vycestování nebylo v rozporu ani s jinými mezinárodními závazky – bylo zjištěno, že syn I. Ch. s matkou společně se stěžovatelem nežijí a pobývají v Rakousku, stávající rodina (manželka a syn) naopak pobývají na Ukrajině. Vzhledem k tomu, že závazné stanovisko bylo vydáno již 2. 12. 2013, nebylo ministerstvu vnitra známo, že by na území domovského státu probíhal ozbrojený konflikt a stěžovatel to sám ani nenamítl. Podle názoru Nejvyššího správního soudu ministerstvo vnitra v I. stupni za těchto okolností dostatečně zjistilo skutkový stav o možnostech vycestování stěžovatele.

Stěžovatel s široce pojatým obecným tvrzením, že v domovském státě došlo ke změně situace znemožňující jeho vycestování přišel až v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, v němž namítl neaktuálnost obsahu závazného stanoviska z 2. 12. 2013. Stěžovatel poukázal na informace z veřejně dostupných zdrojů (např. o situaci v Doněcké a Luhanské republice) a vyjádřil obavy z další eskalace konfliktu v jiných částech Ukrajiny, např. v Kyjevě.

Ministr vnitra posoudil možnost vycestování stěžovatele na základě již známých skutečností o poměrech stěžovatele a k námitkám stěžovatele v odvolacím řízení taktéž vyhodnotil aktuální situaci. Situaci na Ukrajině posoudil na základě informací Ministerstva zahraničních věcí z 16. 4. 2014, č. j. 98524/2014-LPTP, a z 29. 5. 2014, č. j. 98525/2014-LPTP. Ministr vnitra zjistil, že ve středu a západu země je bezpečnostní situace klidná, Ukrajina se připravuje na prezidentské volby, očekává mezinárodní pomoc, lidsko-právní problémy nejsou politického charakteru, nedochází k politickým persekucím, navrátilí se občané nečelí větším problémům než ostatní občané. Ministr vnitra zdůraznil, že rodina stěžovatele pobývá v západní části Ukrajiny v obci Tjačiv, kde je podle zmíněných zpráv klidná situace, stěžovatel rodinu na této adrese pravidelně navštěvuje. Podle názoru Nejvyššího správního soudu ministr vnitra takto zcela přesvědčivě odůvodnil své závazné stanovisko. Stěžovatel sice později dnem 2. 9. 2014 znovu poukázal na situaci na Ukrajině, obdobně jako v odvolání však odkázal na veřejně dostupné zdroje o možných hrozbách vojenské intervence vůči ostatním částem Ukrajiny. Tyto zdroje byly pouze obecného charakteru, závěr ministra vnitra proto nezpochybňují.

Nejvyšší správní soud k dalším námitkám stěžovatele podotýká, že podle ustanovení § 120 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, lze závazným stanoviskem toliko vyslovit, že vycestování cizince možné je, případně, že toto vycestování možné není. Změnou závazného stanoviska lze proto v řízení o pobytu cizinců rozumět pouze opačný závěr správního orgánu o možnostech vycestování cizince. Vzhledem k tomu, že ministr vnitra ve shodě s ministerstvem vnitra shledal, že za zjištěného stavu vycestování stěžovatele možné je, neměl podle názoru Nejvyššího správního soudu důvod měnit závazné stanovisko ministerstva vnitra, a proto správně potvrdil jeho výrok.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s názorem stěžovatele, že povinností žalovaného je vyžádat si vždy nové závazné stanovisko nebo potvrzení stávajícího po třech měsících trvání řízení o správním vyhoštění. Nejvyšší správní soud v rozsudku z 11. 11. 2014, č. j. 6 Azs 225/2014 – 34, vyslovil pouze názor, že v tehdy projednávané věci v řízení o správním vyhoštění, pravomocně skončené do tří měsíců od zahájení, nevyvstala potřeba vydat nové závazné stanovisko ani potřeba ověření původního závazného stanoviska. Nejvyšší správní soud přitom posuzoval situaci, kdy do skončení odvolacího řízení ani ze strany stěžovatele ani z informací o situaci v zemi původu nevyplynuly žádné nové skutečnosti relevantní pro rozhodnutí o možnosti vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelova argumentace je proto v tomto ohledu mylná.

Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel v řízení opakovaně poukazuje na situaci na Ukrajině, na jejíž části nyní probíhá válečný konflikt a stěžovatel se proto v případě návratu na Ukrajinu může obávat o svůj život. Nejvyšší správní soud plně respektuje závazky vyplývající ze zásady *non-refoulement* (čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků), která je pro Českou republiku závazná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2013, č. j. 6 As 48/2013 – 33). Tento mezinárodní závazek je pro případy vyhošťování cizinců naplňován prostřednictvím § 120a a § 179 zákona o pobytu cizinců (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2014, č. j. 1 Azs 45/2014 – 41). Podle ustanovení § 120a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, platí, že „*vzniknou-li důvody znemožňující vycestování cizince po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, policie vydá nové rozhodnutí ve věci podle zvláštního právního předpisu po vyžádání závazného stanoviska ministerstva podle odstavce 1.*“ Citovaná právní úprava tak poskytuje dostatečné záruky respektování zásady *non-refoulement* v projednávané věci (srov. přiměřeně závěry rozsudku zdejšího soudu ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131).

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je na stěžovateli, aby případně navrhl vydání nového rozhodnutí s ohledem na změnu situace ve vlasti, k níž došlo po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, a je na něm, aby tyto obavy podpořil konkrétními důvody. Nejvyšší správní soud úplnost dodává, že uložené správní vyhoštění se zákazem vstupu po dobu 6 měsíců nepředstavuje příliš dlouhou překážku k tomu, aby ochably stěžovatelovy osobní či ekonomické vazby k území České republiky.

Z vyložených důvodů neshledal Nejvyšší správní soud důvodnými ani tyto námitky stěžovatele.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá pochybení žalovaného při pořízení protokolu o vyjádření stěžovatele z 30. 10. 2013 zejména ve vztahu k absenci poučení o právu odmítnout výpověď.

Obecně se problematikou výsledku účastníka řízení Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku z 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013 – 29. Nejvyšší správní soud připomněl, že správní řád (s výjimkou ustanovení § 141 odst. 6) výslech účastníka jako důkazní prostředek výslovně neupravuje, ovšem v zásadě jej ani nevylučuje (k tomu srov. demonstrativní výčet důkazních prostředků podle § 51 odst. 1 správního řádu). Nejvyšší správní soud ovšem poukázal na to, že limity použitelnosti tohoto důkazního prostředku

pokračování

spočívají nejen v možné kolizi s ústavně garantovaným právem neobviňovat sebe sama (srov. čl. 40 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zejména pokud by byl k výsledku nucen účastník v řízeních, jež mají trestní, resp. správnětrestní charakter), ale zejména v povaze a účelu tohoto důkazního prostředku.

Speciálně oproti této obecné úpravě opravňuje žalovaného § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců k výsledku účastníka řízení tehdy, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci; rozhodující přitom není, jak správní orgán takový výsledek sám pojal nebo jej označil. Nejvyšší správní soud v rozsudku z 2. 10. 2013 č. j. 1 As 58/2013 - 43, dovedl, že ač byl protokol o jednání s účastníkem řízení sepsán pouze podle § 18 správního řádu, dle jeho obsahu je zřejmé, že se jednalo o účastnický výsledek podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců; totožně takový protokol posoudil Nejvyšší správní soud v rozsudku z 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013 - 29.

Z obsahu protokolu z 30. 10. 2013 vyplývá, že stěžovatel v návaznosti na kladené otázky vypovídal o doposud neznámých skutečnostech, popř. upřesnil dosavadní zjištění správního orgánu. Stěžovatel v protokolu uvádí okolnosti přicestování do České republiky, údaje o své výdělečné činnosti na území, o vycestování z území České republiky v roce 2001, o návratu zpět v roce 2004, o tom, že je nepřetržitě na území od roku 2005. Stěžovatel vypověděl o návštěvách rodiny v zahraničí, o své rodinné situaci, o dluzech a pohledávkách na území České republiky a o dalších aspektech svého soukromého a rodinného života. Kromě toho shrnul okolnosti procesu prodloužení dlouhodobého pobytu. Nejvyšší správní soud ve shodě s názorem stěžovatele i své vlastní judikatury proto nahlíží na protokol o vyjádření z 30. 10. 2013 rovněž jako na protokol o výsledku účastníka podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Stěžovatel namítá, že ve správním řízení nebyl řádně poučen o svém právu odepřít výpověď. Šířeji pojaté právo občana odepřít výpověď pro nebezpečí trestního stíhání podle článku 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je ústavní zásadou, která nepochybně platí v každém řízení napříč právním řádem (např. v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v trestní řízení, v daňovém řízení, v řízení před Ústavním soudem); právo obviněného odepřít výpověď podle článku 40 odst. 4 Listiny základních práv a svobod se významně uplatňuje již jen v rovině trestního řízení či správního trestání.

Ustanovení § 55 odst. 5 správního řádu sice ukládá správnímu orgánu povinnost poučit svědka o jeho právu odepřít výpověď, takovou povinnost však správním orgánům při výslechu účastníka řízení neukládá ani správní řád a nevyplývá ani z ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud podotýká, že tato poučovací povinnost ostatně není stanovena ani soudům při výslechu účastníka podle § 131 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ovšem výslovně a velmi striktně je uložena orgánům činným v trestním řízení (srov. § 33 odst. 5 a § 101 odst. 1 trestního řádu).

Řízení o správním vyhoštění však, jak již městský soud vyložil, povahu trestního řízení nemá.

Ústavní soud v nálezu ze dne 4. 12. 1997, sp. zn. III. ÚS 149/97 navíc vyložil, že právo odepřít výpověď nelze chápat absolutně tak, že by se mělo vztahovat k výpovědi

jako celku. Při souvislé výpovědi je totiž umožněno, aby vyslýchaná osoba (v posuzované věci svědek, pozn. Nejvyšší správní soud) ve své výpovědi pominula to, co (ze zákonem stanoveného důvodu) pokládá pro sebe (pro zákonem vyjmenované osoby) za nebezpečné; teprve tehdy, jsou-li kladeny upřesňující či doplňující otázky, přísluší oprávnění odpověď na ně odmítnout.

Stěžovatel se při výslechu vyjádřit chtěl, rozuměl správnímu orgánu v otázce, v jaké věci jej vyslýchá, nežádal tlumočníka do českého jazyka, při výslechu nežádal ani právní pomoc a ani později v odvolání neuplatnil námitku vůči způsobu vedení výslechu. Stěžovatel na položené otázky odpovídal volně, z protokolu nevyplývá (a není to ani namítáno), že by byl k výpovědi nějak donucován. Při výslechu bylo tedy na uvážení stěžovatele, jak následně odpověděl na položené dotazy a jaké skutečnosti nebezpečné z hlediska právních následků vůči sobě nebo osobě blízké pominul.

I když ze správního spisu (zejména z protokolu z 30. 10. 2013) vyplývá, že žalovaný stěžovatele před výslechem nepoučil ani podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců (o povinnosti vypovídat pravdivě, úplně, stěžovatel nebyl poučen o důsledcích odmítnutí výpovědi a nepravdivé nebo neúplné výpovědi), rozhodná skutková zjištění o pobytu na území bez víza či bez povolení k pobytu jsou mezi stranami nesporná a i v případě vady ve výpovědi stěžovatele mají dostatečnou oporu ve správním spisu. Nejvyšší správní soud proto nemá pochybnosti o tom, že podmínky správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, byly u stěžovatele naplněny.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že se sice neztotožnil s odůvodněním městského soudu v tom, jaká je právní povaha protokolu z 30. 10. 2013 a jaký byl jeho význam ve správním řízení, avšak závěr městského soudu, že postupem žalovaného nebylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces, obstojí. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud odůvodnění doplnil (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 – 75, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 Afs 104/2008 – 66, obojí dostupné na www.nssoud.cz), aniž zpochybnil správnost výroku rozsudku městského soudu.

Z vyložených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.)

IV. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vychází z ustanovení § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů v řízení o kasační stížnosti neuplatnil a ani ze spisu nevyplývaly náklady přesahující běžný rámec výdajů na jeho administrativní činnost, Nejvyšší správní soud proto žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

pokračování

V Brně dne 27. května 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu